

STEP-project Fact Sheet

Bestuivers dragen bij aan agrarische productie

Bestuivers dragen bij aan de productie van 150 (84%) Europese gewassen

Deze gewassen zijn deels of geheel afhankelijk van insecten bestuiving

De economische waarde van insecten bestuiving wordt geschat op € 22 miljard per jaar in Europa

Wilde bijen en andere insecten zijn belangrijke bestuivers evenals honingbijen.

Status and trends of European pollinators
STEP-project
www.step-project.net

Hommels bestuiven verschillende gewassen.
Foto: Maj Rundlöf

Bestuivende insecten zijn van essentieel belang voor de Europese landbouw, omdat ze de opbrengst van een groot aantal economisch belangrijke gewassen verhogen of de kwaliteit van de opbrengst verbeteren (Kader 1). Honingbijen die gehouden worden door imkers kunnen weliswaar een aantal gewassen goed bestuiven, maar de bijdrage van wilde bestuivers zoals hommels, solitaire bijen en zweefvliegen zou wel eens minstens zo belangrijk kunnen zijn in Europa. Het aantal honingbijenvolken in het Verenigd Koninkrijk is bijvoorbeeld slechts voldoende om een derde van de gewasbestuiving te leveren, zodat wilde bestuivers waarschijnlijk het grootste aandeel in de bestuiving hebben.

Kader 1: Gewassen die afhankelijk zijn van insectenbestuiving

- Fruit – appel, sinaasappel, tomaat, peer, perzik, meloen, citroen, aardbei, framboos, pruim, abrikoos, kers, kiwi, mango, bessen
- Groente – wortel, ui, paprika, pompoen, tuinboon, courgette, sperzieboon, aubergine, komkommer, sojaboon
- Industriële gewassen – katoen, koolzaad, mosterd, boekweit
- Zaden en noten – zonnebloem, amandel, kastanje
- Kruiden – basilicum, salie, rozemarijn, tijm, koriander, komijn, dille
- Voedergewassen – luzerne, klaver
- Essentiële olie – kamille, lavendel, teunisbloem

Bestuivers worden bedreigd

In de laatste decennia is het aantal honingbijen en wilde bijen dramatisch achteruitgegaan in Europa. Gemiddeld 16% van de honingbijenvolken is verloren gegaan tussen 1985 en 2005, met grotere verliezen in Engeland, Duitsland, Tsjechië en Zweden. Hommels en andere wilde bijen zijn eveneens achteruitgegaan in Europa. Er zijn waarschijnlijk meerdere oorzaken voor de achteruitgang, waaronder verlies van bloemrijke vegetatie, toename van ziekten en plagen, en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Dit terwijl het areaal met gewassen die bestuiving nodig hebben juist toegenomen is.

Hogere opbrengst en lager risico door wilde bestuivers

- Het verlies van honingbijen kan wellicht worden opgevangen door wilde bestuivers, waarvan er in Europa meer dan 2500 soorten zijn. Bovendien brengt afhankelijkheid van een enkele bestuiver grote risico's met zich mee. Mocht bijvoorbeeld de honingbij door ziekte niet beschikbaar zijn, dan mislukt de oogst als er geen alternatieve (wilde) bestuivers zijn. Wilde bijen zijn dus een soort "verzekering", ze zorgen voor een stabielere oogst over meerdere jaren en kunnen voor bestuiving zorgen als honingbijen te duur of niet beschikbaar zijn.
- Wilde bijen zijn betere bestuivers dan honingbijen voor enkele gewassen. Zo bestuiven metselbijen appelbloesem en hommels tuinboonbloemen beter dan de honingbij.
- Hommels hebben een speciaal verzamelgedrag, "Buzz" bestuiving genoemd, waarmee ze tomaat, paprika en bosbessen beter bestuiven dan de honingbij.
- Metselbijen en hommels zijn actief bij lagere temperaturen dan honingbijen.
- Goed beheer van de wilde bestuivers kan goedkoper zijn dan het inhuren van honingbijen voor bestuiving.

Hoe kunnen we wilde bestuivers helpen?

- Toepassen van beheersopties zoals bloemrijke akkerranden speciaal voor wilde bestuivers
- Pas het gebruik van bestrijdingsmiddelen aan aan de wilde bijen. Kies bijvoorbeeld producten met lager risico voor bijen en gebruik minder herbiciden zodat er meer bloemen overblijven.
- Laat akker- of weilandranden onbeheerd zodat er bloemrijk habitat ontstaat met goede nestgelegenheid.
- Gebruik gewassen die uitbundig bloeien in de rotatie, zoals koolzaad, mosterd, klaver, of tuinbonen. Dit levert extra nectar en stuifmeel op voor de wilde bijen en andere insecten.

STEP staat voor "Status en Trends van Europese Bestuivers" (No. 244090-STEP-CP-FP) en is een Europees project gericht op de bescherming en beheer van bestuivers en bestuiving van gewassen en wilde planten. Meer informatie: www.STEP-project.net

© Designed & printed by **PENSOFT**
<http://www.pensoft.net/projects>

MEER INFORMATIE:

Bloeiend Bedrijf:
<http://www.louisbolk.org/nl/onderzoek/landbouw/landbouw-en-natuur/bloeiend-bedrijf/>

